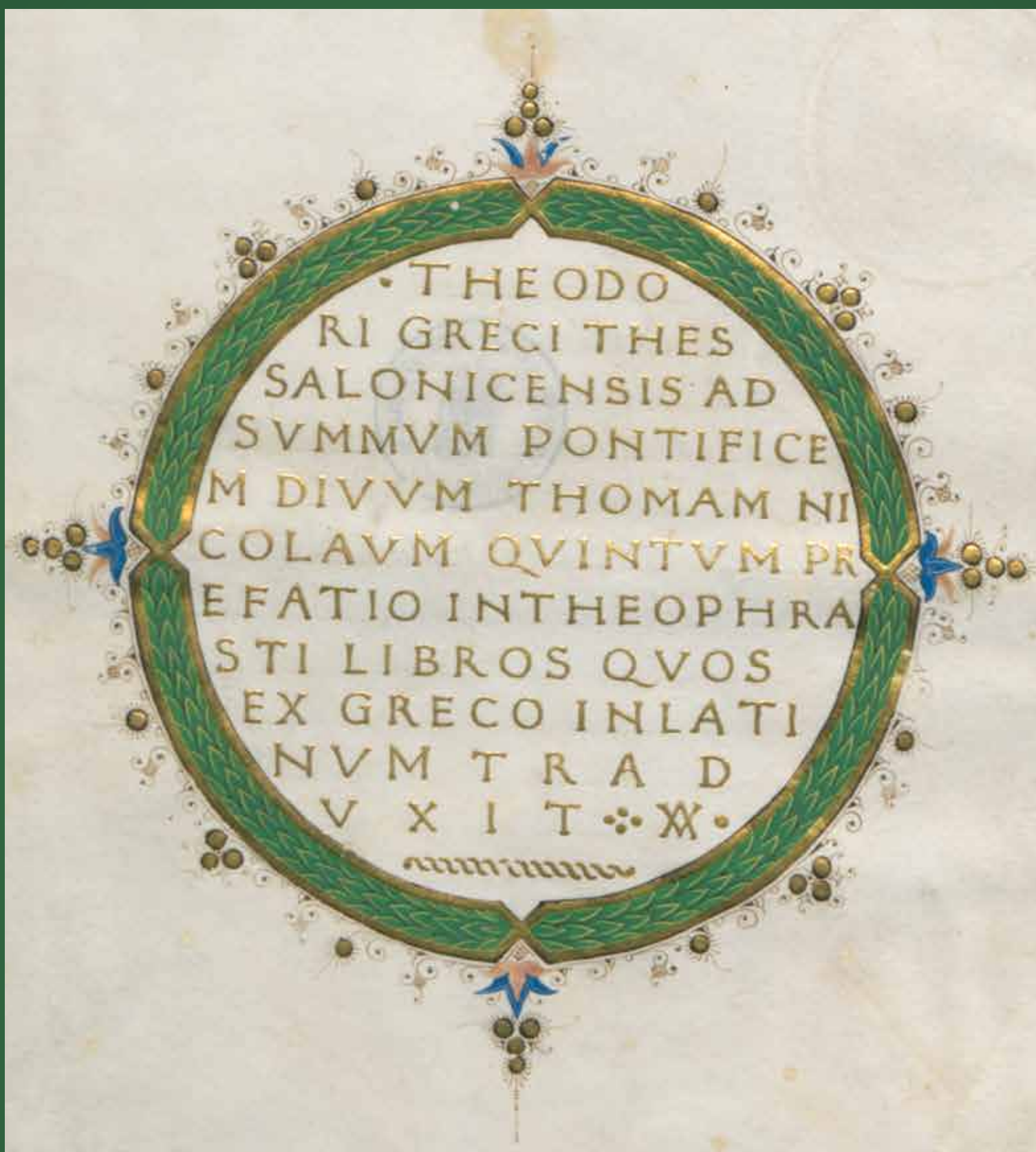

AZ EGYETEMI KÖNYVTÁR CORVINÁI

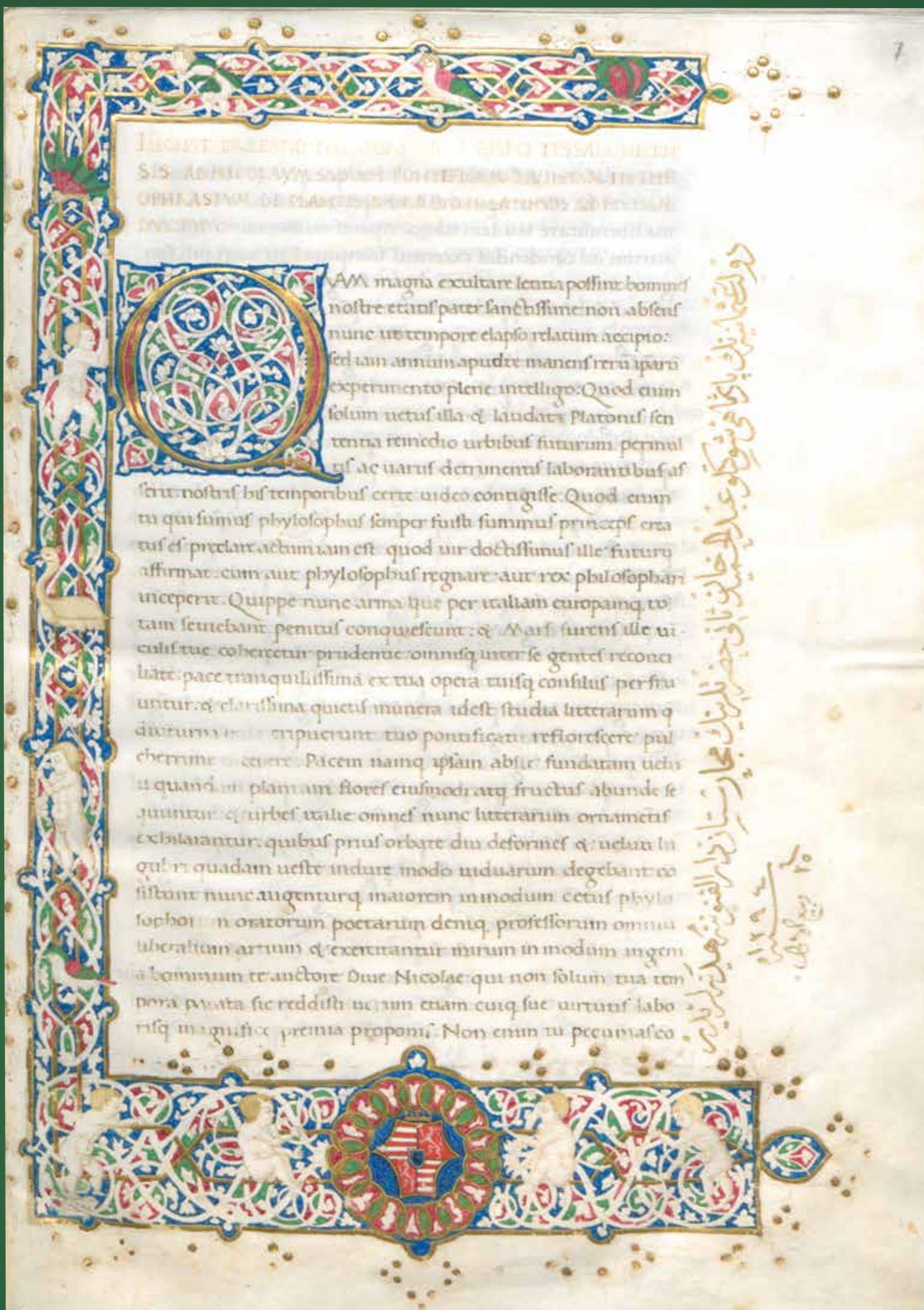

EÖTVÖS LORÁND TUDOMÁNYEGYETEM

2017

JANUÁR

Theophrastus Eresius, *Historia plantarum*, Firenze, Vespasiano da Bisticci műhelye, 1460–1470 – Buda, 1485 után, Cod. Lat. 1 1r • A kódex kezdőoldala a mű címével, 'Q' iniciáléval, Hunyadi Mátyás király címerével és az 1877-es török visszaadást rögzítő felirattal.

Hétfő Monday	Kedd Tuesday	Szerda Wednesday	Csütörtök Thursday	Péntek Friday	Szombat Saturday	Vasárnap Sunday
						1
2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
23	24	25	26	27	28	29
30	31					

FEBRUÁR

Marcus Tullius Cicero, Orationes VII in Verrem, Firenze, 1460–1470 – Buda, 1485 után, Cod. Lat. 2 1r • A díszítés alsó szegélyének közepén babérlevelekből és aranyalmákból készült ovális keretben, kék mezőben Mátyás király címere látható, mellette ‘M A’ monogram.

Hétfő Monday	Kedd Tuesday	Szerda Wednesday	Csütörtök Thursday	Péntek Friday	Szombat Saturday	Vasárnap Sunday
		1	2	3	4	5
6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19
20	21	22	23	24	25	26
27	28					

MÁRCIUS

Pseudo-Clemens Romanus, Recognitionum libri X, alias itinerarium per Rufinum presbyterum Aquilegiensem traductam, Firenze, 1472 előtt – Buda, 1485 után, Cod. Lat. 3 előzők_IIv • Előzők antikizáló architektonikus tabernákulummal, melyet lila-fekete tollrajzdíszű drapéria vesz körül.

Hétfő Monday	Kedd Tuesday	Szerda Wednesday	Csütörtök Thursday	Péntek Friday	Szombat Saturday	Vasárnap Sunday
		1	2	3	4	5
6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19
20	21	22	23	24	25	26
27	28	29	30	31		

ÁPRILIS

Pseudo-Clemens Romanus, Recognitionum libri X, alias itinerarium per Rufinum presbyterum Aquilegiensem traductam, Firenze, 1472 előtt – Buda, 1485 után, Cod. Lat. 31r • Az eredetileg vörös bársonyba kötött kézirat díszes kezdőlapján a 'T' iniciálé két portré értékű ábrázolása a mű dedikációs jelenetét örökíti meg.

Hétfő Monday	Kedd Tuesday	Szerda Wednesday	Csütörtök Thursday	Péntek Friday	Szombat Saturday	Vasárnap Sunday
					1	2
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	30

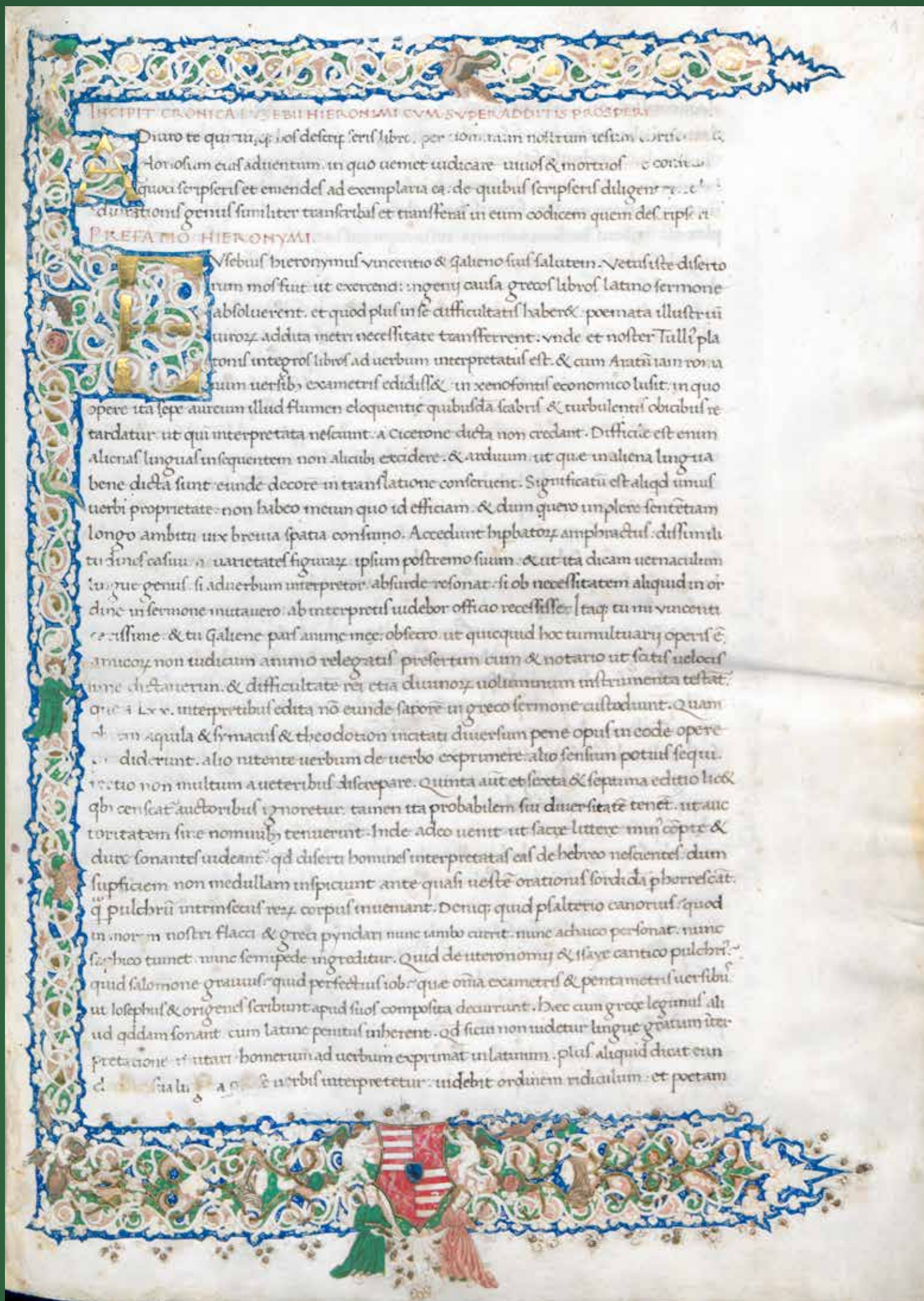
MÁJUS

Quintus Curtius Rufus, Res gestae Alexandri Magni, Nápoly(?), 1471–1475 között, Cod. Lat. 4 1r • A Nagy Sándor hadjáratairól szóló, Nápolyban másolt krónika első levele Beatrix királyné címerével.

Hétfő Monday	Kedd Tuesday	Szerda Wednesday	Csütörtök Thursday	Péntek Friday	Szombat Saturday	Vasárnap Sunday
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30	31				

JUNIUS

Eusebius Caesariensis Pamphilius – Prosper Aquitanus, Chronica, Firenze, 1470 előtt – Buda, 1485 után, Cod. Lat. 5 1r

- A két egymás munkáját folytató szerző művének első szöveges oldalán az indás keretet madarak, lepkék és emberalakok díszítik. Hunyadi Mátyás király alsó lapközepén látható címerét szárnyas, diadémós puttók tartják, a kódex illuminátora ismeretlen.

Hétfő Monday	Kedd Tuesday	Szerda Wednesday	Csütörtök Thursday	Péntek Friday	Szombat Saturday	Vasárnap Sunday
			1	2	3	4
5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28	29	30		

JULIUS

Eusebius Caesariensis Pamphilius, De evangelica praeparatione per Georgium Trapezuntium traducta, Firenze, 1460 után – Buda, 1485 után, Cod. Lat. 6 1r • A díszes kezdőlapon a szerény, fehér inda-ornamentikát madarak és lepkék teszik élénkké, a kilenc sor magas 'E' incipit iniciálé ebből a lapszélből bomlik ki.

Hétfő Monday	Kedd Tuesday	Szerda Wednesday	Csütörtök Thursday	Péntek Friday	Szombat Saturday	Vasárnap Sunday
					1	2
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	30
31						

AUGUSZTUS

		Incipit tabula Helij Spartiani hystorographi in uitis ac gestis diuersorum principum de tyrannorum qui romanam rem publicam tenuerunt seu inuasit ab Adriano Imperatore usque ad Carinum Imperatorem.		Principia.	Numeri
		Ita Helij Adriani Imperatoris scripta ab Helio Spartiano.		Origo Imperatoris Adriani uerustior.	1.
		Vita Helij Lucij uerri ceteronij Comodi cesaris scripta ab Helio Spartiano.		Ceyonius Commodus qui &	8.
		Vita Antonini py: scripta ab Iulio Capitolino.		Antonius pius felicitate	9.
		Vita Marci Antonini Aurelii philosophi Augusti uerissimi scripta ab Iulio Capitolino.		Marco Antonino in omni	12.
		Vita uerri Lucij Helij Antonini scripta a Iulio Capitolino.		Scio plerosque ita uitam	18.
		Vita Comodi Antonini scripta ab Helio Lampridio.		De Comodi Antonini patre	21.
		Vita Helij pertinacis scripta ab Iulio Capitolino.		Publio Helio pertinace.	24.
		Vita Didij Iuliani composita ab Helio Spartiano.		Didio Iuliano qui post.	29.
		Vita Auidij Cassij scripta ab Iulio Capitolino.		Auidius Cassius ut quida	31.
		Vita seueri Imperatoris scripta ab Helio Spartiano.		Interfecto Didio Iuliano.	34.
		Vita Pescennij Nigeri scripta ab Helio Spartiano.		Rarum atque difficile est	40.
		Vita Clodij Albini scripta a Iulio Capitolino.		Vno eodemque tempore;	43.
		Vita Antonini caracalli scripta ab Helio Spartiano.		Ex duobus liberis quos	46.
		Vita Antonini Geta scripta ab Helio Spartiano.		Scio Constantine Auguste	49.
		Vita Opilij Maerini scripta ab Iulio Capitolino.		Vite illorum principum.	41.
		Vita Antonini Dyadimenti scripta ab Helio Lampridio hystorographo.		Antonini dyadimenti	44.
		Vita Helio Gabali Antonini uarij scripta ab Helio Lampridio.		Vitam heliogabali auto	45.
		Vita Alexandri seueri scripta ab Helio Lampridio.		Interfecto uario heliogabali	63.
		Vita duorum Maximinorum scripta ab Iulio Capitolino.		Ne fastidiosum esset de	76.
		Vita Maximini iunioris scripta ab Iulio Capitolino.		Maximinus iunior de.	82.
		Vita trium Gordianorum cum Maximo siue pupieno & Balbino scripta ab Iulio Capitolino.		Fuerat quidem consiliarius	83.
		Vita Gordiani tertij scripta a Iulio Capitolino.		Gordianus tertius post	88.
		Vita Maximini pupieni et Balbini imperatorum scripta ab Iulio Capitolino.		Interemptus in africa.	91.
		Vita Valeriani Imperatoris scripta ab Iulio Capitolino.		Inter hec valerianus	94.

Scriptores Historiae Augustae, Firenze, 1460 után – Buda, 1485 után, Cod. Lat. 7 IIIr • A tabula kezdőlapja.

Hétfő Monday	Kedd Tuesday	Szerda Wednesday	Csütörtök Thursday	Péntek Friday	Szombat Saturday	Vasárnap Sunday
	1	2	3	4	5	6
7	8	9	10	11	12	13
14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27
28	29	30	31			

SZEPTEMBER

Scriptores Historiae Augustae, Firenze, 1460 után – Buda, 1485 után, Cod. Lat. 7 1r • A mű kezdőlapja a címmel és 'O' incipit iniciáléval.

Hétfő Monday	Kedd Tuesday	Szerda Wednesday	Csütörtök Thursday	Péntek Friday	Szombat Saturday	Vasárnap Sunday
				1	2	3
4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17
18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	

OKTÓBER

Silius Italicus, De secundo bello Punico libri XVII, Firenze, 1460 körül – Buda, 1485 után, Cod. Lat. 8 1r • A mű kezdőlapja a címmel és nyolc sor magas 'O' laparany incipit iniciáléval.

Hétfő Monday	Kedd Tuesday	Szerda Wednesday	Csütörtök Thursday	Péntek Friday	Szombat Saturday	Vasárnap Sunday
						1
2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
23	24	25	26	27	28	29
30	31					

NOVEMBER

Publius Cornelius Tacitus, Annales – Historiae, Nápoly, 1467 előtt – Buda, 1485 után, Cod. Lat. 9 1r • A kódex Francesco Sassetti könyvtárából került Magyarországra, díszes kezdőlapját valószínűleg Gioachino de' Giganti festette. Mátyás király címere alatt látható a korábbi tulajdonos, Sassetti címerének maradványa.

Hétfő Monday	Kedd Tuesday	Szerda Wednesday	Csütörtök Thursday	Péntek Friday	Szombat Saturday	Vasárnap Sunday
		1	2	3	4	5
6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19
20	21	22	23	24	25	26
27	28	29	30			

DECEMBER

Quintus Septimius Florens Tertullianus, Adversus Marcionem Stoicum libri V, Firenze, 1468 előtt– Buda, 1485 után, Cod. Lat. 10 1r • A pergamenkódex díszes kezdőoldalán, arany alapon 'S' iniciáléban a szerző képzeletbeli alakja jelenik meg, melyet valószínűleg a Lorenzo Medici imádságoskönyvét is minialó neves mester, Francesco d'Antonio del Chierico (Cherico) készített.

Hétfő Monday	Kedd Tuesday	Szerda Wednesday	Csütörtök Thursday	Péntek Friday	Szombat Saturday	Vasárnap Sunday
				1	2	3
4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17
18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	31

Eusebius Caesariensis Pamphilius, *De evangelica praeparatione per Georgium Trapezuntium traducta*, Firenze, 1460 után – Buda, 1485 után, Cod. Lat. 6 2r • Inicialé

1877-ben, 140 évvel ezelőtt „ajándékozott vissza” II. Abdülhamid török szultán 35 kódexet a budapesti egyetemisták-
nak, melyek a török fél korabeli véleménye szerint kivétel nélkül Magyarországról egykor hadizsákmányként „elhurcolt”,
Hunyadi Mátyás király Corvina-könyvtárából származó kéziratok. A könyvészeti kutatás „könyvtáraink és könyvsze-
tünk történetének egyik legörvendetesebb eseményeként” értékelte és fokozott figyelemmel kísérte a kódexek Magyaror-
szágra kerülését. A Mátyás király megrendelésére készült kötetek eredeti kötése nem maradt fenn, s mindegyikbe arany
festéssel jegyezték be az „át-ajándékozás” tényét. Örökhelyük a budapesti egyetem (ma ELTE) könyvtára lett. E kóde-
xekből összesen 14 bizonyult corvinának. Már a köteteket először katalogizáló (1877) Csontos János megállapította,
hogy összesen tíz kódex tekinthető „kétségtelen” corvinának (Cod. Lat. 1–10), ugyanis ezekben a díszesen miniált első
fóliók rektójának alján a címerek kivétel nélkül a Corvina-könyvtárra utalnak. A naptár forrása ez a tíz kódex, melyek
közül nyolc Firenzében (Cod. Lat. 1, 2, 3, 5, 6, 7, 8, 10), kettő pedig Nápolyban (Cod. Lat. 4, 9) készült. A kötetek
jelenleg könyvészeti leírásukkal együtt elektronikusan is hozzáférhetők, „lapozgathatók”.

E kódexek közül több olyan tartalmi és formai jegyeket hordoz, amelyek egyedülállóak a ma ismert corvinák között. Így
például a Cod. Lat. 1 jelzeten őrzött Theophrastus-kódex az egyetlen olyan corvina, amelyben a scriptor feltüntette, hogy
a kódex Firenzében, Vespasiano da Bisticci librarius könyvmásoló műhelyében készült. A kódexek többségének színes
festéssel díszített jellegzetes budai aranymetszése van. A Cod. Lat. 3 ezenfelül egy olyan lapot is tartalmaz (előzék_IIv),
melynek festését utólag készítették Budán. Két „kétségtelen” corvina eredetileg Vitéz János könyvtárához tartozhatott,
mivel ezekben tőle származnak a szövegjavítások (Cod. Lat. 3, 10). Egy kötet Beatrix királyné könyvtárával érkezhettek
Budára (Cod. Lat. 4), ezt jelzi az első fólió rektóján a Mátyás királyéval nem egyesített címer. Ezek a „törökországi”
kódexek az európai kulturális örökség részeként dokumentálják a nehéz sorsú magyar régió történetét és az emlékezet
megtestesítőjeként szerepet játszanak a mindenkori társadalom történetiségének tudatosításában.

Borítókép: Theophrastus Eresius, *Historia plantarum*, Firenze, Vespasiano da Bisticci műhelye, 1460–1470 –
Buda, 1485 után, Cod. Lat. 1 előzék_IIIv • Az eredetileg lila bársonykötésű kódex előzéke.

Kiadja az Egyetemi Könyvtárért Alapítvány
Felelős kiadó: Dr. Kiszl Péter
Válogatta, írta és szerkesztette: Dr. Knapp Éva
Munkatársak: Bakonyi Veronika, Tokai Réka
Nyomtatás: Komáromi Nyomda és Kiadó Kft.
2016

<https://www.konyvtar.elte.hu>

Nemzeti
Együttműködési
Alap